

Reactie CvTE op vragen in verslag NVLM van de examenbespreking CE maatschappijkunde GL/TL, tijdvak 1, 2022

Dank voor de toezending van het verslag van de bespreking van het examen maatschappijkunde vmbo. De opmerkingen zullen worden meegenomen bij de constructie van nieuwe centrale examens.

In het verslag is bij een aantal vragen aan het CvTE gevraagd een reactie te geven.

Na overleg met inhoudsdeskundigen van CvTE en Cito komen wij met de volgende reactie op onderstaande vragen:

Vraag 1

Verzoek om de beschrijving van 'meerderheid' ook goed te keuren, omdat de aansturing van het antwoord niet meer het aantal zetels benoemt.

Toelichting

In de vraag wordt naar het aantal zetels gevraagd, de 'doe het zo' zet leerlingen echter op het verkeerde been. Leerlingen geven wel antwoord op de vraag maar noemen niet altijd het zetelaantal.

Reactie CvTE: De 'Doe het zo' bij vraag 1 is toegevoegd om de kandidaten een eerste stap in de goede richting te geven op de vraag of er een landelijke partij nodig was bij het vormen van een college in de gemeente Sittard-Geleen in 2019. In de vraag staat expliciet aangegeven dat een kandidaat moet aangeven hoeveel zetels er minimaal nodig zijn voor een meerderheid. Dit is dus een onderdeel om het scorepunt bij deze vraag te kunnen behalen. Antwoorden waarin het aantal zetels niet genoemd is, kunnen niet het volledige scorepunt behalen. Het correctievoorschrift blijft ongewijzigd.

Vraag 5

Verzoek om de opsomming van rechten van de Tweede Kamer te verruimen met 'het recht van interpellatie' en 'het recht van enquête'.

Toelichting

Aanwijzingen over het recht van interpellatie zijn niet in de tekst terug te vinden. Ondanks dat het recht van interpellatie niet in de syllabus wordt genoemd heeft een deel van de leerlingen wel deze kennis en is daarmee het noemen van dit recht goed te keuren.

Het artikel zelf gaat niet specifiek over het recht van enquête, maar is - horens de vergadering- eerder sprake van het stadium voor een eventuele enquête. Om die reden is het recht van enquête ook goed te keuren.

Reactie CvTE: Volgens de syllabus valt het recht van enquête onder het recht onderzoek te doen. Het recht van interpellatie is een variant op het in de syllabus genoemde recht om de ministers en staatssecretarissen ter verantwoording te roepen in een debat en kan in het correctievoorschrift ook gelezen worden in het antwoord recht om vragen te stellen (mondeling/schriftelijk). Strikt volgens de syllabus zijn recht van enquête en recht van interpellatie geen **andere** rechten dan in tekst 3 of het correctievoorschrift staan. Het correctievoorschrift blijft ongewijzigd.

Vraag 28

Verzoek om bij punt 2 'burgers beschermen tegen de overheid' zowel rechterlijke als wetgevende macht goed keuren.

Toelichting

Draagvlak voor het goedkeuren van wetgevende macht bij punt 2 (burgers beschermen tegen de overheid). Rechterlijke macht is een beter antwoord maar de wetgevende macht kan wetten maken die burgers beschermen tegen de overheid (denk aan WOB-verzoek) en is daarmee op vakinhoudelijke gronden goed te keuren.

Reactie CvTE: Bij de normering zal er specifiek naar deze vraag gekeken worden.

Vraag 31

Verzoek om bij de aangeleerd-gedrag-theorie de zin “: als je hier opgroeit word je automatisch zo” ook goed te keuren, mits deze niet bij de neutraliseringstheorie gebruikt is.

Toelichting

Dit citaat uit de tekst sluit aan bij de kenmerken van de aangeleerd-gedrag-theorie, immers het ‘hier opgroeien word je automatisch zo’ suggereert dat het gedrag in is aangeleerd.

Reactie CvTE: Bij de normering zal er specifiek naar deze vraag gekeken worden.

Vraag 41

Verzoek om eigen verantwoordelijkheid toe te voegen als uitgangspunt van het liberalisme.

Toelichting

In de syllabus wordt ‘eigen verantwoordelijkheid’ genoemd als kenmerk van het liberalisme. Zie pagina 40 van de Syllabus: “De liberale stroming legt nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de burgers.”

Reactie CvTE: In de toelichting wordt verwezen naar pagina 40 van de syllabus. Op deze pagina gaat het om liberale standpunten ten aanzien van de aanpak van criminaliteit. Het gaat dan om eigen verantwoordelijkheid in de volgende betekenis: Wie vrij is om zijn eigen keuzes te maken, moet ook de gevolgen van die keuzes zelf dragen. Dat is niet de strekking van tekst 3. Het correctievoorschrift blijft ongewijzigd.